

Eindexamen maatschappijleer havo 2002 - II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel- scores	
Opgave 1 De multiculturele samenleving		
Maximumscore 2		
1 ☐ • intergenerationele mobiliteit/verticale mobiliteit • De Marokkaanse meisjes hebben een betere opleiding dan de ouders en zullen daardoor ook in hogere banen komen.		
Alleen 2 punten toekennen indien het antwoord en de toelichting juist zijn.		
Maximumscore 5		
2 ☐ <i>A</i> een norm die zowel geldt in deze Marokkaanse cultuur als in de Nederlandse cultuur: • In beide culturen is het wenselijk dat meisjes zo'n hoog mogelijke opleiding volgen <u>1</u> • waarde: gelijke kansen voor meisjes/individuele ontplooiing/emancipatie/ook voor meisjes is het belangrijk goed opgeleid te zijn en carrière te maken <u>1</u>		
<i>B</i> twee normen die verschillend zijn in de Marokkaanse cultuur en de Nederlandse cultuur: • In de cultuur van de Marokkanen beslist de vader met wie de dochters gaan trouwen, terwijl in de Nederlandse cultuur de norm is dat meisjes zelf beslissen wie hun partner wordt <u>1</u> • waarde bij norm van Marokkaanse cultuur: familie/de groep is belangrijk/staat centraal/respect voor de vader <u>1</u> • waarde bij norm van Nederlandse cultuur: persoonlijke vrijheid/eigen verantwoordelijkheid <u>1</u>		
Maximumscore 4		
3 ☐ • Bindingstheorie: maatschappelijke bindingen als hechte relaties met je ouders, plezier op school en in het werk, (een goede relatie met je partner), etc. verhinderen dat mensen/jongeren zich schuldig maken aan misdrijven <u>2</u> • Bij de Marokkaanse meisjes zijn in het algemeen deze maatschappelijke bindingen hechter dan bij de Marokkaanse jongens <u>1</u> • Dit blijkt uit de volgende verschillen tussen Marokkaanse meisjes en jongens (één van de volgende): <u>1</u> • Marokkaanse meisjes staan onder meer gezag en controle van ouders of andere familieleden dan Marokkaanse jongens./Marokkaanse jongens worden door de ouders veel meer vrij gelaten dan meisjes. • Marokkaanse meisjes doen het in het algemeen goed op school. Relatief veel Marokkaanse jongens functioneren slecht op school/hebben geen werk.		

Eindexamen maatschappijleer havo 2002 - II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel- scores
------------	-----------------

Maximumscore 2

4 ☐ • Economisch motief/het krijgen van betaald werk	<u>1</u>
• Nederland had (tot 1973) behoefte aan ongeschoolde werknemers./Bedrijven mochten werknemers (gastarbeiders) werven in landen als Marokko	<u>1</u>

Maximumscore 6

5 ☐ per juiste vraag bij de politiek-juridische benaderingswijze	<u>1</u>
per juist antwoord	<u>1</u>
per juist citaat of gegeven uit de tekst	<u>1</u>

Voorbeelden van goede uitwerking van de opdracht zijn (twee van de volgende vragen met antwoord en citaat of verwijzing):

– Waarom is het bestaan van zwarte scholen/mono-etnische scholen een politiek probleem?
Antwoord:

- Het is een politiek probleem: veel mensen/organisaties vinden dit verschijnsel onwenselijk en wensen een oplossing voor dit probleem. Er wordt van de overheid verwacht dat ze een oplossing zoekt.

Citaat (één van de volgende):

- Uit de tekst blijkt dat Turkse ouders/moeders en instellingen het bestaan van zwarte scholen/mono-etnische scholen onwenselijk vinden en actie voeren om aandacht te krijgen voor dit probleem.
- „Oud-minister van Onderwijs Jo Ritzen waarschuwde vijf jaar geleden al voor dit soort scholen....” (regels 63–65).
- De wethouder van onderwijs probeert de partijen nader tot elkaar te brengen (regels 36–39).

– Is er beleid ontwikkeld door de overheid?/Welk beleid is ontwikkeld door de overheid?

Antwoord:

- Uit de tekst blijkt dat de (landelijke) overheid geen beleid heeft ontwikkeld.

Citaat (één van de volgende):

- „Zonder dat de beleidsmakers het in de gaten hadden....” (regels 26–30).
- „Toch neemt de overheid geen enkele maatregel om het bestaan ervan te voorkomen.” (regels 65–67).

– Welke mogelijkheden hebben groeperingen om invloed uit te oefenen?

Antwoord:

- De Turkse ouders van de leerlingen van een basisschool in Deventer gingen in staking. Ze kregen daardoor veel aandacht van de media (middelen om invloed uit te oefenen) (regels 13–20, 39–42).

Eindexamen maatschappijleer havo 2002 - II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
<p>Maximumscore 2</p> <p>6 ☐ Nee, volgens het ideaal van de multiculturele samenleving hebben de verschillende culturen gelijke (culturele) rechten en beschikken zij over gelijke sociaal-economische kansen. Een scheiding in scholen (witte en zwarte) maakt dat de kansen van allochtone kinderen op goed onderwijs en een goede maatschappelijke positie geringer worden door onder andere taalachterstanden.</p> <p>of</p> <p>Ja, mits het onderwijs ook op zwarte scholen goed is en allochtone leerlingen geen leerachterstanden oplopen. Dan wordt ook voldaan aan het ideaal van de multiculturele samenleving, namelijk zorgen dat mensen uit verschillende culturen gelijke (culturele) rechten en kansen hebben op maatschappelijke posities.</p>	
<p>Maximumscore 2</p> <p>7 ☐ Deze opvattingen (Allochtone werknemers spreken geen Nederlands. Er mankeert iets aan allochtone werknemers.) zijn vooroordelen omdat ze niet gebaseerd zijn op (voldoende) feiten of ervaringen, maar op van 'horen-zeggen'/eenzijdige beeldvorming (stereotypering) of slechts één ervaring.</p>	
<p>Maximumscore 2</p> <p>8 ☐ Factoren die te maken hebben met positietoewijzing. Dit zijn factoren van de kant van de samenleving</p>	<u>1</u>
<p>In dit geval gaat het om vooroordelen van werkgevers waardoor allochtone werkzoekenden moeilijker aan het werk komen dan autochtone werkzoekenden (regels 1–2, regels 14–17)</p>	<u>1</u>
<p>Maximumscore 2</p> <p>9 ☐ Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none">• De communicatie- en transportmogelijkheden maken migratie makkelijker/beter mogelijk.• Eerdere migratie brengt nieuwe migratie met zich mee (kettigmigratie, gezinsvorming- en hereniging). <p>Ook goed:</p> <ul style="list-style-type: none">• Door internationale afspraken zal Nederland gehouden worden om vluchtelingen op te nemen.• Door internationale ontwikkelingen zoals burgeroorlogen en binnenlands geweld zullen er veel vluchtelingen zijn.	
<p>per juist antwoord</p>	<u>1</u>
<p>Maximumscore 2</p> <p>10 ☐ Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none">• vraagstuk van discriminatie/racisme en vooroordelen• vraagstuk over hoe de samenleving er uit dient te zien, welk concept van een samenleving staat ons voor ogen (assimilatie, integratie met behoud eigen cultuur, multiculturele samenleving, meltingpot)• vraagstuk of het asielbeleid restrictiever moet worden	
<p>per juist antwoord</p>	<u>1</u>
<p>Maximumscore 2</p> <p>11 ☐ Voorbeelden van goede voordelen zijn (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none">• de mogelijkheid om de negatieve effecten van de vergrijzing van de Nederlandse bevolking tegen te gaan• de mogelijkheid om aan de vraag naar arbeidskrachten in bepaalde economische sectoren te kunnen voldoen• een grotere verscheidenheid in cultureel opzicht	
<p>per juist voordeel</p>	<u>1</u>